

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Sžo/3/2017
Identifikačné číslo spisu: 8014200623
Dátum vydania rozhodnutia: 30.11.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:8014200623.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a členov senátu Mgr. Petra Melichera a JUDr. Eleny Kováčovej, v právnej veci žalobcu: D. E., bytom N. XX, L., právne zastúpeného: JUDr. Tibor Bacsó, advokát so sídlom Žriedlova 28, Košice, proti žalovanému: Okresný úrad Svidník, pozemkový a lesný odbor, so sídlom Sov. Hrdinov 102, Svidník, o preskúmanie zákonnosti oznámenia žalovaného číslo: OU-SK-PLO-2013/00104-7 zo dňa 23.12.2013, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č.k. 3S/41/2014-40 zo dňa 05.06.2015, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 3S/41/2014-40 zo dňa 05. júna 2015 m e n í tak, že rozhodnutie žalovaného číslo: OU-SK-PLO-2013/00104-7 zo dňa 23. decembra 2013 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi trovy právneho zastúpenia v sume 518,76 eura a iné trovy konania v sume 140 eur, na účet právneho zástupcu žalobcu Mgr. Jaroslava Martiňuka, Branisková 7, Košice, a t o v l e h o t e 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Odôvodnenie

Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „krajský súd“ alebo „prvostupňový súd“) napadnutým rozsudkom č.k. 3S/41/2014-40 zo dňa 05.06.2015 podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zamietol žalobu proti oznámeniu žalovaného číslo: OU-SK-PLO-2013/00104-7 zo dňa 23.12.2013, ktorým žalovaný podľa § 28 ods. 6 písm. i/ a ods. 8 zákona č. 274/2009 Z.z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 274/2009 Z.z.“) oznámil žalobcovi vyškrtnutie zo zoznamu členov poľovníckej stráže z dôvodu, že o to požiadal užívateľ poľovného revíru. O trovách konania prvostupňový súd rozhodol podľa § 250k ods.1 OSP tak, že náhradu trov konania účastníkom konania nepriznal.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že žiadosťou zo dňa 16.12.2013, doručenou žalovanému

dňa 17.12.2013 pod evidenčným číslom 2013/000235, podalo Poľovnícke združenie Jasenov so sídlom v Pstrinej (ďalej len „PZ Jasenov“) žiadosť o vyškrtnutie žalobcu zo zoznamu členov poľovníckej stráže. Z uvedeného dôvodu bolo podľa § 28 ods. 6 písm. i/ zákona č. 274/2009 Z.z. povinnosťou žalovaného žalobcu zo zoznamu členov poľovníckej stráže vyškrtnúť. Podľa krajského súdu sa na konanie podľa § 28 v zmysle ust. § 79 ods. 1 a ods. 2 písm. d/ zákona č. 274/2009 Z.z. nevzťahuje zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“). Oznámenie má len evidenčný charakter, preto žalobca nedôvodne namietal porušenie zásad správneho konania, tým že nebol upovedomený o začatí správneho konania, že mu boli odňaté procesné práva účastníka správneho konania a že oznámenie nemá náležitosti správneho rozhodnutia. Zo žiadnych ustanovení zákona v tomto prípade pre správny orgán nevyplýva povinnosť skúmať, či boli splnené podmienky v súvislosti s odvolaním žalobcu ako člena poľovníckej stráže, t.j. či takého rozhodnutie prijala riadne zvolaná a uskutočnená členská schôdza. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP, tak že žalobca nebol v konaní úspešný a žalovaný nemá zo zákona právo na náhradu trov konania, preto súd účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie, pričom v odôvodnení odvolania zopakoval žalobné námietky. Žalobca namietal nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť napadnutého rozhodnutia. Nedostatkom odôvodnenia napadnutého rozhodnutia bolo podľa žalobcu nevysporiadanie sa s tým, či žiadosť užívateľa poľovného revíru o vyškrtnutie zo zoznamu je relevantná, t.j. či obsahuje dôkaz preukazujúci, že členská schôdza PZ Jasenov odvolala žalobcu ako člena poľovníckej stráže. Medzi základné práva patrí možnosť každého aspoň raz sa vyjadriť k veci, pokiaľ sa o jeho právach a povinnostiach koná a rozhoduje s konečnou platnosťou bez možnosti podania riadneho opravného prostriedku. Podľa názoru žalobcu vylúčenie aplikácie správneho poriadku neznamená, že konanie pred žalovaným správnym orgánom môže byť v rozpore so všeobecne platnými právnymi zásadami a princípmi, z ktorých vychádza i správny poriadok. Žalobca považuje za nesprávny právny názor krajského súdu o evidenčnom charaktere preskúmaného oznámenia. Ak krajský súd vyškrtnutie zo zoznamu nepovažuje za rozhodnutie, ktorým sa rozhodovalo o právach a povinnostiach žalobcu, v takom prípade nemal žalobu zamietnuť, ale konanie o žalobe zastaviť. Pokiaľ žalobu zamietol, potom výrok rozsudku krajského súdu je vo vzťahu k jeho odôvodneniu rozporný, čo je dôvodom na jeho zrušenie. Vyškrtnutie člena poľovníckej stráže zo zoznamu žalobca považuje za konštitutívne rozhodnutie správneho orgánu, nakoľko podľa § 28 ods. 8 tretej vety zákona č. 247/2009 Z.z. proti vyškrtnutiu zo zoznamu nie je možné sa odvolať. Označené ustanovenie predpokladá vydanie rozhodnutia o vyškrtnutí zo zoznamu, lebo v inom prípade by premisa zákonodarcu o nemožnosti podať odvolanie v právnej úprave nemala opodstatnenie. Právo podať odvolanie sa spája výlučne s rozhodnutím ako individuálnym aktom aplikácie práva. Podľa § 28 ods. 8 prvej vety zákona č. 247/2009 Z.z. činnosť člena poľovníckej stráže sa skončí dňom doručenia oznámenia o vyškrtnutí zo zoznamu. Teda až okamihom doručenia rozhodnutia o vyškrtnutí sa menia právne pomery člena poľovníckej stráže, t.j. zaniká jeho činnosť. Zákon v tomto prípade zánik činnosti člena poľovníckej stráže spája výlučne s doručením oznámenia, ktorému pripisuje významné konštitutívne účinky. Pokiaľ by žalovaný nevyhotovil a následne nedoručil oznámenie o vyškrtnutí žalobcovi, žalobca by bol v celom rozsahu oprávnený vykonávať činnosť člena poľovníckej stráže a to aj napriek tomu, ak by tu existovala žiadosť zo strany užívateľa poľovného revíru na jeho vyškrtnutie zo zoznamu. Hlavnou úlohou činnosti poľovníckej stráže je podľa žalobcu ochrana poľovníctva, ktorá sa vykonáva vo verejnom záujme, z uvedených dôvodov správny orgán má vždy možnosť voľnej úvahy, či dá prednosť vyškrtnutiu člena poľovníckej stráže pred ochranou verejných záujmov. I keď žalobou napadnuté rozhodnutie správneho orgánu o vyškrtnutí zo zoznamu nebolo vydané v konaní podľa správneho poriadku, jedná sa o vrchnostenský akt správneho orgánu, ktorý zasahuje do práv žalobcu. Žalobca považuje za nesprávny aj názor, že žalovaný je bez ďalšieho viazaný žiadosťou užívateľa poľovného revíru o vyškrtnutie člena poľovníckej stráže. Žalobca trvá na tom, že žiadosť užívateľa o vyškrtnutie musí byť riadna čo v konkrétnom prípade znamená, že musí ísť o účinný prejav vôle právnickej osoby - PZ Jasenov. Za taký nemožno považovať to, ak predmetnú žiadosť podá a podpíše len predseda PZ Jasenov ako štatutárny orgán právnickej osoby, pretože podľa Stanov PZ Jasenov odvolávanie člena poľovníckej stráže patrí do výlučnej kompetencie členskej schôdzy PZ Jasenov. Riadna žiadosť užívateľa poľovného revíru o vyškrtnutie člena poľovníckej stráže má obsahovať listinu preukazujúcu vôľu právnickej osoby v podobe

rozhodnutia členskej schôdze. Žalobcu ako člena poľovníckej stráže členská schôdza PZ Jasenov nikdy neodvolala, nevyplýva to ani z napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu ani zo žiadosti užívateľa poľovného revíru PZ Jasenov. Neexistencia rozhodnutia členskej schôdze o odvolaní člena poľovníckej stráže znamená, že poľovnícke združenie ako užívateľ poľovného revíru neprejavilo relevantnú vôľu, ktorá je nevyhnutná k právnomu úkonu - žiadosti užívateľa poľovného revíru o vyškrtnutie zo zoznamu členov poľovníckej stráže. Správny orgán mal povinnosť skúmať a zistiť, či tu vôbec existuje rozhodnutie členskej schôdze PZ Jasenov o odvolaní žalobcu ako člena poľovníckej stráže. Dať žalobcovi možnosť obhajovať svoje práva. Poskytnúť mu priestor vyjadriť sa k veci a navrhnúť dôkazy. Na základe uvedeného žalobca navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok krajského súdu tak, že tento ruší rozhodnutie žalovaného o vyškrtnutí žalobcu zo zoznamu členov poľovnej stráže a vec vracia žalovanému správnomu orgánu na ďalšie konanie. Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania v sume 862,56 eura.

Žalovaný sa vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu v plnom rozsahu stotožnil s argumentáciou krajského súdu, pričom upozornil na skutočnosť, že ako správny orgán štátnej správy na úseku poľovníctva postupoval v danej veci v súlade so zákonom č. 274/2009 Z.z., konkrétne v zmysle ust. § 74 ods. 2 písm. g/ cit. zákona. Podľa § 28 ods. 6 písm. i/ zákona č. 274/2009 Z.z. okresný úrad vyškrtnie člena poľovníckej stráže zo zoznamu, ak o to požiada užívateľ poľovného revíru. Užívateľ poľovného revíru PZ Jasenov o vyškrtnutie žalovaného požiadal. V zmysle § 74 ods. 2 zákona č. 274/2009 Z.z. prvostupňový orgán je len evidenčným orgánom a teda výstupom žalovaného pre veci, ktoré sú uvedené v § 74 ods. 2 je len oznámenie o vykonanej zmene a nie rozhodnutie. To znamená, že žalobca bol vyškrtnutý zo zoznamu členov poľovníckej stráže listom. Žalobca sa dozvedel o vyškrtnutí zo zoznamu členov poľovníckej stráže a o zániku funkcie člena poľovníckej stráže doručením tohto listu, resp. oznámenia. Proti vyškrtnutiu zo zoznamu nie je možné sa odvolať. Ako teda jednoznačne vyplýva z vyššie uvedeného, žalovaný o vyškrtnutí nerozhoduje, t.j. nevydáva o tom rozhodnutie v zmysle § 46 správneho poriadku. Preto oznámenie o vyškrtnutí zo zoznamu podľa žalovaného nemôže obsahovať náležitosti rozhodnutia podľa § 47 ods. 1 správneho poriadku a žalovaný nemohol a nemal vykonať dokazovanie v zmysle § 34 správneho poriadku. Vzhľadom na vyššie uvedené žalovaný žiadal, aby bol napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdený a odvolanie bolo v celom rozsahu zamietnuté.

Podaním zo dňa 21.07.2016, doručeným odvolaciemu súdu dňa 22.07.2016, žalobca doplnil dôvody odvolania a pripojil nález Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. III. ÚS 91/2016-74 zo dňa 17.05.2016. Žalobca uviedol, že v správnom súdnictve je právo na prístup k súdu vymedzené princípom generálnej klauzuly (§ 244 ods. 3 OSP) s negatívnou enumeráciou (§ 248 OSP), z ktorého vyplýva, že súdy v zásade preskúmajú všetky rozhodnutia orgánov verejnej správy okrem tých, ktoré zákon výslovne z prieskumu vylučuje. Nie je pritom rozhodujúce, ako sú tieto normatívne akty terminologicky označené, pretože okrem rozhodnutí môže ísť aj o opatrenia, dokonca aj o záväzné pokyny, či záväzné stanoviská. V zmysle odporúčania Rady Európy Rec (89)8, ktoré upravuje dočasnú súdnu ochranu poskytovanú v správnych záležitostiach, „termín správny akt znamená v súlade s rezolúciou (77)31 o ochrane jednotlivca vo vzťahu k správnym aktom správnych orgánov každé jednotlivé opatrenie alebo rozhodnutie prijaté pri výkone správy verejným orgánom, ktoré priamo zasahuje do práv, slobôd alebo záujmov osôb“. Taktiež v náleze sp. zn. PL. ÚS 21/08 ústavný súd zdôraznil, že nie je podstatné to, ako je príslušný (individuálny) právny akt formálne označený (rozhodnutie, opatrenie, oznámenie, vyjadrenie a pod.), ale to, či svojimi účinkami smeruje ku konkrétnym adresátom práva, a zakladá im priamo alebo aj sprostredkovane práva alebo povinnosti. Pokiaľ ide o rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj ako „NS SR“, „najvyšší súd“ alebo „odvolací súd“) vo vzťahu k preskúmvaniu oznámení, listov a iných opatrení orgánov verejnej správy, ktoré nevykazujú formálne znaky administratívneho rozhodnutia, najvyšší súd napr. vo veci sp. zn. 5Sžf/31/2011 zo dňa 25.08.2011 s poukazom na vecný rozsah konania pred správnym súdom vymedzený v § 244 ods. 3 a 248 OSP uviedol, že „výnimky z aplikácie ústavy (čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), i keď sú ustanovené zákonom, nie je možné vykladať extenzívne, ale treba ku nim pristupovať reštriktívne“. Poukázal i na to, že nemožno opomenúť ani judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva a ústavného súdu (napr. nálezy ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 24/2010 a III. ÚS 283/2010), ktorá postupne speje k novo formulovaným kritériám na posudzovanie aplikovateľnosti čl. 6

ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorá už naďalej nevyklučuje aplikáciu Dohovoru ani pri rozhodovaní o sporoch medzi fyzickými a právnickými osobami a orgánmi verejnej moci o zákonnosť rozhodnutí daňových orgánov (Bendenoun proti Francúzsku - rozsudok zo dňa 24.02.1994, séria A, č. 284, Georgiou proti Spojenému kráľovstvu - rozhodnutie zo dňa 16.05.2000 o prijateľnosti sťažnosti č. 40042/98, Ferrazzini proti Taliansku - rozhodnutie zo dňa 12.07.2001 vo veci sťažnosti č. 44759/98). Do popredia sa dostáva predovšetkým kritérium individuálnych záujmov jednotlivca dotknutých administratívnym zásahom v spojení so skúmaním rozsahu uplatnenia diskrečných právomocí správneho orgánu pri realizácii tohto zásahu. Za spôsobilý predmet súdneho prieskumu sa tak v zmysle uvedených podmienok súdneho prieskumu už niekoľko rokov ustálenej a prevažujúcej súdnej praxe považujú aj povolenia (pozri k tomu napr. nález ústavného súdu vo veci sp. zn. I. ÚS 354/08) alebo aj listy s charakterom rozhodnutia vydané príslušným orgánom verejnej správy ako právno-aplikačné akty správnych orgánov uvedené v ustanovení § 3 ods. 7 správneho poriadku. Aj keď sa na proces vydávania týchto aktov výslovne nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, v zmysle § 3 ods. 7 správneho poriadku, ktorý spadá do časti upravujúcej základné pravidlá (obsahujúce všeobecné právne princípy správneho konania bez ohľadu na limitujúce zákonné ustanovenia v zmysle mnohých odporúčaní prijatých Výborom ministrov Rady Európy), platí, že ustanovenia o základných pravidlách konania uvedených v § 3 ods. 1 až 6 sa primerane použijú aj pri vydávaní osvedčení, posudkov, vyjadrení. Ústavný súd zdôraznil, že pokiaľ súd v správnom súdnictve odmietne vecne prejednať žalobu podľa § 247 a nasl. OSP smerujúcu proti neformálnemu oznámeniu správneho orgánu, ktorý nemal zo zákona vyplývajúcu povinnosť vydať rozhodnutie, dopúšťa sa odopretia spravodlivosti vo vzťahu k takému žalobcovi.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP), a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb (§ 244 ods. 1 OSP).

Podľa § 28 ods. 6 písm. i/ zákona č. 274/2009 Z.z. okresný úrad vyškrtne člena poľovníckej stráže zo zoznamu, ak o to požiada užívateľ poľovného revíru.

Podľa § 28 ods. 7 zákona č. 274/2009 Z.z., ak je člen poľovníckej stráže vyškrtnutý zo zoznamu, je povinný do desiatich pracovných dní odovzdať príslušnému okresnému úradu služobný odznak a preukaz poľovníckej stráže. Ak členstvo zaniklo podľa odseku 6 písm. h/, táto povinnosť prechádza na pozostalých.

Podľa § 28 ods. 8 zákona č. 274/2009 Z.z. činnosť člena poľovníckej stráže sa skončí dňom doručenia oznámenia o vyškrtnutí zo zoznamu. Okresný úrad o vyškrtnutí zo zoznamu písomne upovedomí do desiatich pracovných dní aj užívateľa poľovného revíru. Proti vyškrtnutiu zo zoznamu nie je možné sa odvolať.

Podľa § 79 ods. 1 zákona č. 274/2009 Z.z. na konanie podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 79 ods. 2 písm. d/ zákona č. 274/2009 Z.z. všeobecný predpis o správnom konaní sa nevzťahuje na vymenovanie a odvolanie poľovníckeho hospodára podľa § 19 a členov poľovníckej stráže podľa § 28.

V prejednávanej veci predmetom súdneho prieskumu bolo rozhodnutie žalovaného - oznámenie, ktorým žalovaný oznámil žalobcovi vyškrtnutie zo zoznamu členov poľovníckej stráže z dôvodu, že o to požiadal užívateľ poľovného revíru PZ Jasenov.

Z predloženého administratívneho spisu žalovaného odvolací súd zistil, že podaním zo dňa 16.12.2013, doručeným žalovanému dňa 17.12.2013 pod evidenčným číslom 2013/000235, požiadalo PZ Jasenov ako užívateľ Poľovného revíru „JASENOV“ o vyškrtnutie žalobcu zo zoznamu členov poľovníckej stráže. Listom číslo: OU-SK-PLO-2013/00104-7 zo dňa 23.12.2013 oznámil žalovaný žalobcovi vyškrtnutie zo zoznamu členov poľovníckej stráže podľa § 28 ods. 6 písm. i/ a ods. 8 zákona č. 274/2009 Z. z. s tým, že činnosť člena poľovníckej stráže sa skončí dňom doručenia oznámenia o vyškrtnutí zo zoznamu.

Proti uvedenému rozhodnutiu žalovaného podal žalobca v zákonom stanovenej lehote žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného. Žalobca v žalobe namietal, že bol napadnutým rozhodnutím žalovaného ukrátený na svojich právach pre nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť napadnutého rozhodnutia, čo je porušením nielen základných procesných zásad administratívneho konania, ale zároveň porušením jeho ústavného práva na súdnu a inú právnu ochranu v zmysle čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky. Podľa žalobcu porušením práva na inú právnu ochranu správnym orgánom je každé jeho konanie, ktoré je v rozpore so zákonom (napr. I. ÚS 26/94). Podľa žalobcu porušenie práv spočíva v tom, že mu bolo napadnutým rozhodnutím odňaté právo vykonávať činnosti, ktoré patria členovi poľovníckej stráže, t.j. subjektívne právo vykonávať ochranu poľovníctva v zákonom vymedzenom rozsahu. Žalobca zdôraznil, že rozhodnutie je zrozumiteľné len pre orgán, ktorý ho vydal, pričom rozhodnutie musí byť zrozumiteľné aj pre ostatných účastníkov konania. Rozhodnutie žalovaného nie je náležite odôvodnené a nie je rozčlenené na výrok a odôvodnenie, čo judikatúra považuje za imanentný znak jeho nepreskúmateľnosti, pre jeho formálne, ale i vecné (obsahové) nedostatky (viď rozsudok Vrchného súdu v Prahe zo dňa 21.10.1994 č. 6A 63/93-22). Žalobca poukázal na nedostatočne zistený skutkový stav, ktorý má za následok nepreskúmateľnosť rozhodnutia. Z odôvodnenia rozhodnutia nie je zřejmý obsah žiadosti užívateľa poľovného revíru, jej dôvody, ani to, či obsahuje všetky potrebné náležitosti. Podľa § 5 ods. 3 písm. f/ Stanov PZ Jasenov o návrhu na odvolanie poľovníckej stráže rozhoduje členská schôdza. Rozhodnutie môže prijať len riadne zvolaná a uskutočnená členská schôdza. Žalobca namietal, že žalovaný ho neupovedomil o začatí administratívneho konania a pred vydaním konečného rozhodnutia mu neumožnil zaujať stanovisko, vyjadriť sa k podkladom a zisteniam žalovaného, uplatniť návrhy na doplnenie dokazovania. Žalovaný teda konal bez žalobcu, i keď tento bol účastníkom konania nakoľko sa rozhodovalo o jeho právach a povinnostiach.

Podaním doručeným krajskému súdu dňa 26.08.2014 sa žalovaný vyjadril k žalobe s tým, že ako správny orgán štátnej správy na úseku poľovníctva postupoval v danej veci v súlade s ust. § 74 ods. 2 písm. g/ zákona č. 274/2009 Z.z.. Podľa § 28 ods. 6 písm. i/ zákona č. 274/2009 Z. z. okresný úrad vyškrtnie člena poľovníckej stráže zo zoznamu, ak o to požiada užívateľ poľovného revíru. Užívateľ poľovného revíru PZ Jasenov požiadal žalovaného dňa 16.12.2013 o vyškrtnutie žalobcu zo zoznamu členov poľovníckej stráže. Žalovaný ako prvostupňový orgán štátnej správy na úseku poľovníctva rozhoduje vo veciach v zmysle § 74 ods. 1 zákona č. 274/2009 Z.z.. V ostatných prípadoch v zmysle § 74 ods. 2 zákona č. 274/2009 Z.z.. vrátane vykonávania skúšky odbornej spôsobilosti uchádzača za člena poľovníckej stráže podľa § 27, vymenúvania členov poľovníckej stráže, vedenia ich zoznamu a vyškrťavania člena poľovníckej stráže zo zoznamu podľa § 28 (§ 74 ods. 2 písm. g/ zákona č. 274/2009 Z.z..) je žalovaný len evidenčným orgánom. Teda výstupom žalovaného pre veci, ktoré sú uvedené v § 74 ods. 2 zákona je len oznámenie o vykonanej zmene a nie rozhodnutie. Ako z vyššie uvedeného vyplýva, žalovaný o vyškrtnutí nevydáva rozhodnutie v zmysle § 46 správneho poriadku. Preto oznámenie o vyškrtnutí zo zoznamu nemôže obsahovať ani náležitosti rozhodnutia, tak ako je to uvedené § 47 ods. 1 správneho poriadku a teda žalovaný nemohol a ani nemal vykonať dokazovanie v zmysle § 34 správneho poriadku. Žalovanému zákon neukladá, aby skúmal, či v prípade návrhu zo strany užívateľa PZ Jasenov sa uskutočnila členská schôdza k vyškrtnutiu člena poľovníckej stráže zo zoznamu členov poľovníckej stráže. Vzhľadom na vyššie uvedené žiadal žalovaný, aby krajský súd žalobcom podaný návrh v celom rozsahu zamietol.

Na pojednávaní konanom dňa 05.06.2015 splnomocnený zástupca žalovaného uviedol, že žalovaný

dostal od užívateľa poľovného revíru žiadosť o vyškrtnutie žalobcu zo zoznamu členov poľovnickej stráže. Pokiaľ sa rozhodnú členovia poľovného združenia na členskej schôdzi, že vymenia člena poľovnej stráže alebo dajú žiadosť o vyškrtnutie člena zo zoznamu, žalovaný musí postupovať v súlade so zákonom. Keď sa poľovnicke združenie rozhodne usporiadať si právne pomery v združení a pokiaľ predloží žiadosť, žalovaný je povinný podľa zákona člena poľovnickej stráže vyškrtnúť. Oznámenie o zrušení členstva v poľovnickej strážii má iba oznamovací charakter.

Krajský súd rozsudkom č.k. 3S 41/2014-40 zo dňa 05.06.2015 podľa § 250j ods. 1 OSP žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Najvyšší súd rozsudkom č.k. 8Sžo/161/2015-73 zo dňa 21.07.2016 potvrdil rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 3S/41/2014-40 zo dňa 05.06.2015 a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Ústavný súd rozhodnutie najvyššieho súdu č.k. 8Sžo/161/2015-73 zo dňa 21.07.2016 nálezom č.k. I.ÚS 698/2016-45 zo dňa 22.03.2017 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Ústavný súd skonštatoval, že základné právo žalobcu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd boli rozsudkom najvyššieho súdu č.k. 8Sžo/161/2015-73 zo dňa 21.07.2016 porušené.

Odvolací súd k názoru o nespôsobilom predmete prieskumu uvádza, že rozsah preskúmvacej činnosti súdov je daný tzv. generálnou klauzulou, v zmysle ktorej preskúmaniu súdom v správnom súdnictve podliehajú v zásade všetky rozhodnutia orgánov štátnej správy, ktorými sa rozhodlo o právach či povinnostiach fyzických alebo právnických osôb. Ustanovenie § 248 OSP taxatívne vymenúva výnimky - teda rozhodnutia súdnemu prieskumu nepodliehajúce. S princípom uvedenej generálnej klauzuly sa spája aj tzv. negatívna enumerácia, v zmysle ktorej musí byť vylúčené správneho rozhodnutia zo súdneho prieskumu výslovné a môže k nemu dôjsť len osobitným zákonom.

Odvolací súd poukazuje na ustálenú judikatúru ústavného súdu ako aj najvyššieho súdu, v zmysle ktorej môžu byť predmetom preskúmania súdom i také rozhodnutia orgánov verejnej správy, ktoré nemajú formálne náležitosti, pokiaľ menia, rušia alebo ktorým môžu byť priamo dotknuté práva určitého subjektu. Z uvedeného teda vyplýva, že (pokiaľ rozhodnutie nie je vylúčené z prieskumu výslovné) pre posúdenie, či určitý akt podlieha prieskumu, je dôležitá otázka, aké sú jeho dôsledky a aký dopad majú na právnu sféru dotknutého subjektu.

Podľa názoru najvyššieho súdu oznámenie o vyškrtnutí zo zoznamu členov poľovnickej stráže nemá len evidenčný charakter, nakoľko s doručením oznámenia spája zákon účinky rozhodnutia príslušného orgánu PZ Jasenov o schválení vyškrtnutia zo zoznamu členov poľovnickej stráže. Výsledkom tohto postupu došlo k zásahu do práv a povinností žalobcu ako účastníka správneho konania, ktorým stráca práva a povinnosti člena poľovnickej stráže. Hoci teda predmetné oznámenie samé o sebe nemá povahu rozhodnutí vydaných v správnom konaní a nemá formálne náležitosti takýchto rozhodnutí, je právnoaplikačným aktom správneho orgánu, ktorý je nevyhnutné s ohľadom na jeho účinky vo vzťahu k právnemu postaveniu žalobcu, bez ohľadu na jeho formu, považovať za individuálny správny akt s konštitutívnymi účinkami. Tento individuálny správny akt má autoritatívny vzťah k jeho adresátovi - žalobcovi a správny orgán v tomto prípade vystupuje v úlohe vykonávateľa štátnej moci, a nie iba v pozícii oznamovateľa. Ak by nedošlo k platnému doručeniu predmetného oznámenia, nenastali by účinky rozhodnutia PZ Jasenov o vyškrtnutí žalobcu zo zoznamu členov poľovnickej stráže.

Najvyšší súd na záver považuje za podstatné poznamenať, že v prípade pochybností nie je vadou konania, ak súd reštriktívnym výkladom ustanovenia § 248 písm. a/ OSP poskytol účastníkovi súdnu ochranu v súlade s čl. 152 ods. 4 v spojení s čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (pozri napr. rozsudok NS SR sp. zn. 3Sžf/56/2008, uznesenie NS SR sp. zn. 5Sžf/31/2011).

Ústavný súd v náleze sp. zn. III. ÚS 91/2016 zdôraznil, že pokiaľ súd v správnom súdnictve odmietne vecne prejednať žalobu podľa § 247 a nasl. OSP smerujúcu proti neformálnemu oznámeniu správneho orgánu, ktorý nemal zo zákona vyplývajúcu povinnosť vydať rozhodnutie, dopúšťa sa odopretia spravodlivosti vo vzťahu k takému žalobcovi.

Odvolačný súd po preskúmaní veci v rozsahu odvolacích dôvodov a dôvodov uvedených v žalobe a v zrušujúcom rozhodnutí ústavného súdu dospel k záveru, že postup a oznámenie žalovaného o vyškrtnutí žalobcu zo zoznamu členov poľovnickej stráže nebol v súlade so zákonom.

Pokiaľ krajský súd odkázal na ustanovenie § 79 ods. 1 v spojení s ods. 2 písm. d/ zákona č. 274/2009 Z.z., podľa ktorých sa na vymenovanie a odvolanie členov poľovnej stráže správny poriadok nevzťahuje, podľa najvyššieho súdu správny orgán mal postupovať v súlade so základnými zásadami správneho konania, medzi ktoré patrí zásada súčinnosti (v nej obsiahnuté právo účastníka konania vyjadriť sa k veci pred rozhodnutím správneho orgánu) a tiež aj zásada materiálnej pravdy (v nej obsiahnutá povinnosť správneho orgánu zistiť skutkový stav veci).

Vzhľadom na uvedené teda nie je možné stotožniť sa s názorom krajského súdu, že povinnosťou okresného úradu bolo bez ďalšieho vyškrtnúť sťažovateľa zo zoznamu členov poľovnej stráže iba na základe doručenej žiadosti poľovnickeho združenia. Takýto výklad ustanovenia § 28 ods. 6 písm. i/ zákon č. 274/2009 Z.z. je v okolnostiach veci žalobcu nutné považovať za prísne reštriktívny a formalistický. Zo strany žalovaného bolo potrebné preskúmať aj zákonnosť postupu PZ Jasenov, ktorý predchádzal a viedol k vyškrtnutiu žalobcu zo zoznamu členov poľovnickej stráže.

Poľovnicke združenie ku svojej žiadosti o vyčiarknutie žalobcu zo zoznamu členov poľovnej stráže zo dňa 25.11.2013, o ktorej rozhodol okresný úrad dňa 23.12.2013, priložilo uznesenie členskej schôdze konanej dňa 12.01.2014. Už z uvedeného je zrejmé, že pokiaľ sa členská schôdza, ktorá schválila vyškrtnutie sťažovateľa zo zoznamu členov poľovnej stráže, mala konať až po tom, ako bol sťažovateľ zo zoznamu členov poľovnej stráže vyškrtnutý, takéto odôvodnenie stráca akúkoľvek logiku. V danom prípade žalobca uviedol okolnosti, ktoré vážne spochybňujú zákonnosť postupu poľovnickeho združenia, ktorý predchádzal podaniu žiadosti o vyčiarknutie žalobcu zo zoznamu členov poľovnickej stráže. Vzhľadom na uvedené došlo postupom súdu k takej interpretácii a aplikácii dotknutých právnych predpisov, ktorá nie je zlučiteľná s ústavou, t.j. je z ústavného hľadiska neospravedliteľná a v konečnom dôsledku by viedla k odmietnutiu spravodlivosti (denegatio iustitiae).

Z dôvodu vytýkaného porušenia práv žalobcu, najvyšší súd napadnutý rozsudok krajského súdu v zmysle § 250ja ods. 3 veta prvá OSP zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného správneho orgánu podľa § 250j ods. 2 písm. c/, e/ OSP zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

O trovách prvostupňového a odvolacieho konania súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s ustanovením § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 224 ods. 1 a ods. 2 OSP.

Žalobcovi patrí náhrada za zaplatený súdny poplatok za žalobu a za odvolanie v sume 2 x 70 eur, t.j. 140 eur. Nakoľko bol žalobca zastúpený v konaní pred krajským aj najvyšším súdom advokátom Mgr. Jaroslavom Martiňukom, so sídlom Branisková 7, Košice, patrí mu aj náhrada trov konania pozostávajúca z trov právneho zastúpenia. Pri určení výšky týchto trov najvyšší súd vychádzal z ust. § 11 ods. 4 vety prvej a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Konkrétne žalobcovi, ktorý mal vo veci úspech, najvyšší súd priznal náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia:

A/ v konaní pred krajským súdom

- za 2 úkony právnej služby v roku 2014
- prevzatie a príprava zastúpenia dňa 02.05.2014 - 134 eur
- písomné podanie na súd - žaloba zo dňa 02.05.2014 - 134 eur
- k tomu zodpovedajúci režijný paušál 2 krát 8,04 eura - 16,08 eura

B/ v konaní pred najvyšším súdom

- za 1 úkon právnej služby v roku 2015

- písomné podanie na súd - odvolanie zo dňa 06.07.2015 - 139,83 eura
- k tomu zodpovedajúci režijný paušál - 8,39 eura,

t.j. 432,30 eura, zvýšené o 20 % DPH 86,46 eura, spolu 518,76 eura.

Najvyšší súd priznal žalobcovi náhradu trov prvostupňového aj odvolacieho konania celkovo v sume 658,76 eura, pozostávajúcich zo zaplatených súdnych poplatkov za žalobu a za odvolanie v sume 140 eur a z trov právneho zastúpenia v sume 518,76 eura.

Náhradu trov právneho zastúpenia za úkon právnej služby zo dňa 02.06.2014 písomné podanie na súd - odpoveď na výzvu súdu a doplnenie dôvodov žaloby o ďalšiu argumentáciu a za úkon právnej služby zo dňa 01.06.2015 písomné podanie na súd - vyjadrenie žalobcu k vyjadreniu žalovaného odvolací súd žalobcovi nepriznal. Žalobca je právne zastúpený advokátom, ktorý by nemal mať problém naštudovať si príslušné ustanovenia OSP a mal by vedieť, že podľa piatej časti OSP môže žiadať o odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia a napriek tomu žiadal v žalobe nariadenie predbežného opatrenia. Prvostupňový súd vyzval žalobcu na vyjadrenie sa k tejto skutočnosti a predmetné písomné podanie žalobcu je len odstránením vady žaloby na výzvu súdu. Čo sa týka skutočnosti, že žalobca doplnil dôvody žaloby o ďalšiu argumentáciu a vyjadril sa k vyjadreniu žalovaného zo dňa 26.08.2014, tak podľa najvyššieho súdu v uvedených písomných podaniach neuviedol žiadne nové právne relevantné argumenty, ktoré by už neuviedol v iných svojich podaniach (viď žaloba).

Súčasný právny zástupca žalobcu JUDr. Tibor Bacsó, advokát so sídlom Žriedlova 28, Košice si žiadne trovy konania neuplatnil, ani nevyčísľil.

Odvolací súd v odvolacom konaní postupoval podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ktorý bol zrušený zákonom č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (§ 473), ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.07.2016.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok, ktorý v § 491 ods. 1 ustanovil, že ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s vyššie uvedenými prechodnými ustanoveniami odvolací súd v predmetnej veci postupoval podľa doterajšieho predpisu, Občianskeho súdneho poriadku.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.